YATIRIMCILARIN TAZMİNİ İLE TEDRİCİ TASFİYE USUL VE ESASLARI HAKKINDA YÖNETMELİK

(29/3/2014 Tarih ve 28956 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.)

BİRİNCİ BÖLÜM
Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Yönetmelik değişikliğine ilişkin liste:

1) 26/8/2021 tarihli ve 31580 sayılı Resmi Gazete'de Yatırımcı Tazmin Merkezi Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik yayımlanmıştır.

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı, 6/12/2012 tarihli ve 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanununun 82, 84 ve 85 inci maddelerinde düzenlenen yatırımcıların tazmini ile 86 ncı maddesinde düzenlenen tedrici tasfiye işlemlerine ilişkin usul ve esasları belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik, yatırım kuruluşlarının yatırımcılarının tazmini ile tedrici tasfiye işlemlerine ilişkin usul ve esasları kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelik, 6/12/2012 tarihli ve 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanununun 85 ve 86 ncı maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar ve kısaltmalar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmeliğin uygulamasında;

a) BİAŞ: Borsa İstanbul Anonim Şirketini,
b) Birlik: Türkiye Sermaye Piyasaları Birliğini,
c) Kanun: 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanununu,
ç) KAP: Kamuyu Aydınlatma Platformunu,
d) Kurul: Sermaye Piyasası Kurulunu,
e) MKK: Merkezi Kayıt Kuruluşu Anonim Şirketini,
f) Takasbank: İstanbul Takas ve Saklama Bankası Anonim Şirketini,
g) Yatırım kuruluşu : Kanunun 3 üncü maddesinde tanımlanan yatırım kuruluşunu,
ğ) YTM: Yatırımcı Tazmin Merkezini
ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM
Yatırımcıların Tazmini

Tazmin kararı ve ilanı

MADDE 5 – (1) Kurul, yatırım kuruluşlarının yatırım hizmet ve faaliyeti veya yan hizmetlerden kaynaklanan nakit ödeme veya sermaye piyasası aracı teslim yükümlülüklerini yerine getiremediğinin veya kısa sürede yerine getiremeyeceğinin tespit edilmesi halinde yatırımcıları tazmin kararı alır. Bu karar, söz konusu durumun tespitinden itibaren üç ay içinde alınır.

(2) Kurulca bankalar hakkında birinci fıkra uyarınca tazmin kararı verilebilmesi için Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumunun görüşü alınır.

(3) Yatırım kuruluşları hakkında verilen yatırımcıları tazmin kararı, bu kararların alındığı gün Kurul tarafından yatırım kuruluşuna, YTM'ye, MKK'ya, BİAŞ'a, Takasbank'a, Birliğe ve veri depolama kuruluşuna; gerekli görülen durumlarda ise Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumuna, Türkiye Bankalar Birliğine ve Türkiye Katılım Bankaları Birliğine bildirilir.

(4) Yatırımcıların haklarını gösterir belgelerle birlikte YTM'ye başvurmalarını teminen, tazmin kararlarının 32 nci madde çerçevesinde ilan edilmesine yönelik işlemler YTM tarafından üç iş günü içinde gerçekleştirilir. Yatırımcıların YTM'ye başvuru süresi, tazmin süreci ve esasları ilanda belirtilir.

(5) Kurul tarafından yatırımcıların tazmin kararı ile birlikte yatırım kuruluşunun malvarlığı hakkında Kanunun 83 üncü maddesinin üçüncü fıkrası veya 97 nci maddesinin üçüncü fıkrası kapsamında tedbir uygulanması halinde, ilanda bu hususa da yer verilir.

YTM'nin tasarruf yetkisi

MADDE 6 – (1) YTM tarafından gerekli görülmesi hâlinde, Kurulca hakkında yatırımcıları tazmin kararı verilen kuruluşun ödemelerinin durmasına ve tüm mal varlığı üzerinde sadece YTM tarafından tasarruf edilebilmesine karar verilebilir.

(2) Kurul tarafından birinci fıkrada belirtilen kararın alınması durumunda, ilgili yatırım kuruluşunun tüm malvarlığı üzerinde sadece YTM tarafından tasarruf edilebilir. Yatırım kuruluşuna yapılacak tüm ödemeler sadece YTM'ye yapılır. Yatırımcılar tarafından MKK nezdindeki hesapları üzerinde tesis edilmiş olan blokajlar, YTM'nin talebi üzerine MKK tarafından kaldırılır.

(3) Bu maddede yer alan hükümler bankalar açısından, sermaye piyasası faaliyetlerinden kaynaklanan nakit ödeme ve sermaye piyasası aracı teslim yükümlülükleri açısından uygulanır.

Bilgi verme yükümlülüğü

MADDE 7 – (1) Yatırım kuruluşuna ilişkin tazmin kararının alındığı tarihteki yönetim kurulu üyeleri veya yöneticileri, tazmin kararının ilanı tarihinden itibaren yedi gün içinde, yatırım kuruluşunun mevcut tüm aktif ve pasifini, taahhütlerini, bilanço dışı yükümlülüklerini, taraf olduğu sözleşmeleri ve hukuki ihtilafları, kayıtlarında olsun veya olmasın her türden bilgi dahil olmak üzere, yatırım kuruluşunun mevcut durumunu gösteren eksiksiz bir raporu YTM'ye vermekle yükümlüdür. YTM gerekli hallerde Kurul onayıyla rapor verme süresini uzatabilir.

(2) Tazmin kararı verildikten sonra, yatırım kuruluşunun yönetici ve personeli, YTM'nin yatırımcılara ödeme yapabilmesi için, merkez ve merkez dışı örgütlerinde bulunan ve YTM tarafından talep edilen elektronik ortamda tutulanlar dâhil her türlü bilgi ve belgeyi ibraz etmek ve YTM'ce verilen görevleri yerine getirmekle yükümlüdür.

(3) Bu maddede belirtilen yükümlülüklerin yerine getirilmemesi durumunda, YTM tarafından Kurula bildirim yapılır ve ilgililer hakkında Kurulca Kanunun 111 inci maddesi hükümleri uygulanabilir.

Tazmin başvurusu

MADDE 8 – (1) Yatırımcılar başvurularını ilanda belirtilen süre içerisinde YTM'ye, hak sahipliğinin ispatına ilişkin belgelerle birlikte, yazılı olarak yaparlar. Tazmin talebinde bulunma hakkı, tazmin kararının ilanından itibaren bir yıl sonra zamanaşımına uğrar.

Hak sahiplerinin ve alacak tutarlarının tespiti

MADDE 9 – (1) YTM, yatırım kuruluşunun tazmin kapsamında yer alan gerçek hak sahiplerini, alacak ve borç tutarlarını; Kurul, MKK, Takasbank, yatırım kuruluşu, veri depolama kuruluşu, merkezi saklama kuruluşu kayıtları ile alacaklıların başvurularında sunulan belgeler ve YTM tarafından güvenilir bulunan diğer bilgi ve belgelere dayanarak tespit eder.

(2) Tazmin kararı tarihi itibarıyla yatırımcı hesabında görülmemekle birlikte, hak sahibi olduğu kesinleşmiş mahkeme kararıyla tespit edilen veya YTM tarafından yatırımcıya ait olduğuna karar verilen nakit ve sermaye piyasası araçları da birinci fıkra uyarınca yapılacak tespitte dikkate alınır.

Alacaklılar cetveli

MADDE 10 – (1) Yapılacak nakit ödemelere ve sermaye piyasası aracı teslimlerine esas olmak üzere; yatırım kuruluşunun sermaye piyasası faaliyetlerinden kaynaklanan nakit ödeme ve sermaye piyasası araçları teslim yükümlülüklerini yerine getirmemesi nedeniyle alacaklı olanlar ve alacak miktarları ile borçlular ve borç miktarlarını gösteren alacaklılar cetveli tazmin kararından itibaren en geç üç ay içerisinde hazırlanır. Bu süre, gerektiğinde YTM önerisi ve Kurulun onayı ile uzatılabilir.

(2) Alacaklılar cetvelinin veya içerdiği bilgilerin temin edilebileceği yerlere, itiraz süresine ve usullerine, saklama hesaplarındaki sermaye piyasası araçlarının dağıtımı ile tazmin kapsamında YTM tarafından yapılacak olan ödemelerin esaslarına ve başlangıç tarihlerine ve borçlu yatırımcıların bu borçlarını ödeme esaslarına ilişkin bilgiler YTM tarafından 32 nci madde çerçevesinde ilan edilir. İlgililer tarafından alacaklılar cetveline kendi alacakları için ilan tarihinden itibaren otuz gün içinde YTM'ye itiraz edilebilir. Posta yolu ile yapılan itirazlarda postaya veriliş tarihi esas alınır.

(3) Alacaklılar cetvelinde yer almayan alacaklar için yapılan başvurular, tazmin kararının ilanından itibaren bir yıllık zamanaşımı süresi içinde dikkate alınır. Geç kalmadan kaynaklanan masraflar alacaklıya aittir. Alacaklıların bu masrafları peşin olarak ödemeleri talep edilebilir. YTM'nin başvuruları kabul etmesi durumunda alacaklılar cetveline ek cetvel düzenlenir ve YTM ek cetveli 32 nci madde çerçevesinde ilan eder. Anılan bir yıllık süre geçtikten sonra yapılan başvurular kabul edilmez.

Saklama hesaplarındaki sermaye piyasası araçlarının dağıtımı

MADDE 11 – (1) Yatırımcılar adına saklanan sermaye piyasası araçları hak sahiplerine öncelikli olarak dağıtılır. Dağıtıma konu olan sermaye piyasası araçları, bulundukları her bir hesap bazında ve özellikle yerine getirilmemiş takas yükümlülükleri için mahsup edilir. Bu amaçla yatırımcı hesabında bulunan sermaye piyasası araçları, münferit hesaplar itibarıyla karşılaştırılır.

(2) 10 uncu maddenin ikinci fıkrası uyarınca yapılan ilanda belirtilen sürede borcunu ödemeyen yatırımcılara ait sermaye piyasası araçlarının dağıtımı, yatırım kuruluşunun bu araçlar üzerinde genel hükümlere göre hapis hakkı kullanma ihtimali nedeniyle tazmin sürecinin kapatılmasına bırakılır ve yapılacak işlem kapatma kararında belirtilir.

(3) Bu dağıtım sırasında yatırım kuruluşunun operasyonel maddi hata ve eksiklikleri nedeniyle, yatırımcı hesaplarında ortaya çıkan hatalar düzeltilir.

İhtilaflı alacaklar

MADDE 12 – (1) Yapılacak ödemelerde, ihtilaf konusu alacaklara ilişkin olarak sadece kesinleşmiş yargı kararları dikkate alınır. Şu kadar ki, alacaklılar cetveline itiraz eden yatırımcıların itirazlarının uygun görülmemesi halinde, itiraza konu olup yatırımcının saklama hesaplarında bulunan sermaye piyasası araçları, alacaklılar cetvelinin ilanını takip eden dördüncü ayın sonuna kadar aynı hesapta bloke tutulur. İtiraza konu olmayan alacaklar yatırımcıya ödenir. Bu süre içinde bloke sermaye piyasası araçlarına ilişkin yargı yoluna başvurulduğu yönünde yatırımcılar tarafından YTM'ye bir bilgi ulaştırılmadığı takdirde, bloke edilen sermaye piyasası araçları yatırım kuruluşunun malvarlığına dâhil edilir. Yargıya başvurulduğu yönünde YTM'ye bilgi ulaşması halinde blokaj yargı kararının kesinleşmesine kadar kaldırılmaz.

(2) Haciz ve/veya tedbir uygulanmış yatırımcı hesaplarına ilişkin ödemeler tedbirin veya haczin kaldırılmasına kadar; üzerinde rehin tesis edilmiş hesaplara ilişkin ödemeler ise rehin hakkı son bulana kadar yerine getirilmez.

(3) BİAŞ, Birlik veya tahkim otoritesi nezdinde uyuşmazlık başvurusu bulunan yatırımcılara, uyuşmazlık konusu alacak için ödeme yapılmasında uyuşmazlık sonucunun kesinleşmesi beklenir.

(4) Yatırım kuruluşlarının BİAŞ'ta gerçekleştirdiği işlemler nedeniyle ortaya çıkan yatırımcı alacakları, bu yatırım kuruluşlarının ilgili borsalarda teminatlarının bulunması durumunda, öncelikle söz konusu teminatlardan karşılanır.

Tazmin tutarının hesaplanması

MADDE 13 – (1) Yatırımcıların tazmin talepleri, yatırım kuruluşunca karşılanmayan nakit ödeme ve sermaye piyasası araçlarının teslim yükümlülükleri üzerinden hesaplanır. Tazmin tutarı, kanuni ve akdi şartlar uyarınca yatırım kuruluşunun mahsup ve benzeri talepleri de dikkate alınarak belirlenir.

(2) Tazmin edilecek sermaye piyasası araçlarının değerinin hesaplanmasında, Kurulun yatırım kuruluşlarının sermaye yeterliliğine ilişkin düzenlemelerinde yer verilen değerleme esasları uygulanır. Söz konusu hesaplama, tazmin karar tarihi itibarıyla yapılır.

(3) Bu madde uyarınca aynen teslimi yapılacak sermaye piyasası araçlarına ilişkin tazmin kararından sonra dağıtım tarihine kadar gerçekleşen bedelsiz sermaye artırımı, kupon ödemesi ve benzeri işlemlerden kaynaklanan nakitler de aynen teslim edilir.

(4) Aynı kişiye ait borçlar tazmin kapsamındaki alacağından mahsup edilir. Ödenecek tazmin tutarının hesabında mahsuptan sonraki net alacak tutarı esas alınır.

Tazmin

MADDE 14 – (1) Alacaklılar cetvelinin ilan tarihini takip eden üç ay içinde tazmin kapsamındaki ödemeler gerçekleştirilir. Bu süre zorunlu hallerde Kurulun onayı ile en fazla üç ay daha uzatılabilir.

(2) Müşterek hesaplar tek hesap kabul edilir. Müşterek hesap sahiplerine yapılacak ödemelerde, bu hesaplar üzerinde hak sahibi olan her bir yatırımcıya hak sahipliği oranında; bu oranın tespit edilememesi durumunda ise her bir yatırımcıya eşit oranda ödeme yapılır.

(3) Tazmin karar tarihi ile yatırımcılara ödeme yapılan tarih arasında geçen süreye ilişkin olarak yatırımcıların nakit alacaklarına herhangi bir faiz uygulanmaz.

Tazmin tutarı

MADDE 15 – (1) Hak sahibi her bir yatırımcıya ödenecek azami tazmin tutarı 103.930 TL'dir. Bu tutar her yıl bir önceki yıla ilişkin olarak Vergi Usul Kanununca belirlenen yeniden değerleme oranında arttırılır. Kurulun teklifi üzerine Bakanlar Kurulu tarafından, toplam tazmin tutarı beş katına kadar artırılabilir. Bu sınır, hesap sayısı, türü ve para birimine bakılmaksızın, bir yatırımcının aynı kuruluştan olan taleplerinin tümünü kapsar. YTM tarafından ödenecek azami tutarın üzerinde kalan tutarın, bir yatırımcı tarafından başka bir yatırımcıya ödenmesi amacıyla devredilmiş olması halinde, devralana YTM tarafından ödeme yapılmaz.

(2) Yatırım kuruluşundan alacaklı görünen ve birlikte hareket ettikleri tespit edilenlere, toplamı yukarıdaki tutarı aşmamak kaydıyla ödeme yapılır.

(3) Yatırımcı hesabında bulunduğu için aynen dağıtımı yapılan nakit ve sermaye piyasası araçları tazmin tutarının hesabında dikkate alınmaz.

Tazmin kapsamı

MADDE 16 – (1) Tazminin kapsamını, yatırımcılara ait olan ve yatırım hizmeti ve faaliyeti veya yan hizmetler ile bağlantılı olarak yatırım kuruluşu tarafından yatırımcı adına saklanan veya yönetilen nakit ödeme veya sermaye piyasası aracı teslim yükümlülüklerinin yerine getirilmemesinden kaynaklanan talepler oluşturur.

(2) Türkiye'de yerleşik yatırım kuruluşlarının yurtdışındaki merkez dışı örgütleri nezdindeki hesap sahipleri ile yurt dışında ihraç edilen veya çıkarılan sermaye piyasası araçlarına ilişkin tazminin kapsamına, yalnızca merkezi saklama veya teminat tutma işlemleri MKK ve Takasbank'ta gerçekleştirilen nakit ödeme ve sermaye piyasası araçları teslim yükümlülükleri dâhildir. Tezgahüstü türev araç işlemleri ise, yatırım kuruluşları tarafından bu araçlara ilişkin YTM aidatlarının ödenmiş olması halinde tazmin kapsamındadır.

(3) Yatırımcıları tazmin kararı verilen kuruluşların yatırımcıları, Kanunun 84 üncü maddesi kapsamında tazmin talep etme hakkına sahiptir. Yatırımcıların, yatırım danışmanlığı faaliyetlerinden veya piyasadaki fiyat hareketlerinden kaynaklanan zararları tazmin kapsamında değildir.

(4) Kanunun 106 ve 107 nci maddelerinde yer alan suçlardan veya suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerini aklama suçundan mahkûm olan yatırımcılara ait talepler, söz konusu

eylemlerle ilgili alacaklarla sınırlı olmak üzere, tazmin kapsamı dışındadır. Söz konusu suçlardan dolayı hakkında suç duyurusunda bulunulan kişilere yapılacak ödemeler, anılan suçlara ilişkin soruşturmanın başlamasından mahkeme kararının kesinleşmesine kadar durur.

(5) Bankacılık mevzuatı uyarınca mevduat veya katılım fonu olarak kabul edilen nakit ödeme yükümlülükleri tazmin kapsamı dışındadır.

Tazmin kapsamına girmeyen kişi ve kurumlar

MADDE 17 – (1) Aşağıda sayılan kişi ve kurumlar tazmin kapsamında değildir:

a) Yatırımcıları tazmin kararı verilen yatırım kuruluşlarının yönetim kurulu üyeleri, yöneticileri ve şahsen sorumlu ortakları, yüzde beş veya daha fazla paya sahip ortakları, denetim kurulu üyeleri veya ilgili yatırım kuruluşları ile aynı grup içinde yer alan diğer şirketlerde benzer konumda olan kişiler ile bu kişilerin eş ve ikinci dereceye kadar kan ve kayın hısımları ile bu kişiler adına hareket eden üçüncü kişiler.

b) Yatırımcıları tazmin kararı verilen yatırım kuruluşları ile aynı grupta yer alan diğer şirketler.

c) (a) bendinde sayılan gerçek ve tüzel kişilerin yüzde yirmi beş veya daha fazla paya sahip olduğu şirketler.

ç) Yatırım kuruluşlarının mali sıkıntıya düşmesine neden olan veya finansal durumunun bozulmasına önemli etkileri olan olaylarda sorumluluğu bulunan veya bu olaylardan menfaat sağlayan kişiler.

d) **(Ek: RG-26/8/2021-31580)** 7/8/2014 tarihli ve 29081 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Kaydileştirilen Sermaye Piyasası Araçlarına İlişkin Kayıtların Tutulmasının Usul ve Esasları Hakkında Tebliğ (II-13.1)'in 12/A maddesi kapsamında, hak sahibi ismine açılmaksızın toplu olarak tutulan hesaplara ilişkin saklama hizmeti ile sınırlı olmak üzere yurt dışında kurulmuş ve yetkilendirilmiş, yabancı hukuka tabi yabancı merkezi saklama kuruluşları ile genel saklama yetkisi bulunan yatırım kuruluşları."

Tazmin sürecini kapatma kararı

MADDE 18 – (1) Kurul, tazmin sürecinin tamamlanmasından sonra, YTM'nin bildirimi üzerine tazmin sürecini kapatma kararı verir. YTM, tazmin sürecinin sonuçlarını, yatırımcıları tazmin kararı alınan yatırım kuruluşlarının tedrici tasfiyesinin veya iflasının istenmesinin yararlı olup olmayacağına ilişkin gerekçeli önerisiyle birlikte Kurula sunar. Tedrici tasfiye veya iflas kararı, tazmin sürecinin işleyişini engellemez. YTM, yatırımcıların haklarına, ödediği tazmin tutarı kadar halef olur.

(2) Tazmin sürecinin kapatıldığı Kurul tarafından 5 inci maddenin üçüncü fıkrasında yer alan kurum ve kuruluşlara bildirilir ve YTM tarafından 32 nci madde çerçevesinde ilan edilir.

Yeniden faaliyette bulunabilme

MADDE 19 – (1) Yatırımcıları kısmen veya tamamen tazmin edilen yatırım kuruluşlarının, yeniden yatırım hizmet ve faaliyetlerinde bulunabilmeleri için, mevzuatta aranan diğer şartlar saklı kalmak üzere, tazminden doğan ve YTM tarafından yapılan tüm ödeme ve giderleri, anapara ve kanuni faizi de dâhil olmak üzere YTM'ye ödemeleri zorunludur.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
Tedrici Tasfiye

Tedrici tasfiye kararı ve ilanı

MADDE 20 – (1) Kurul bankalar hariç olmak üzere, yatırımcıları tazmin kararı verilenler hakkında, tazmin sürecinin kapanmasına ilişkin kararı ile birlikte tedrici tasfiye kararı da verebilir veya doğrudan iflas talebinde bulunabilir.

(2) Kurul yatırım kuruluşlarının tazmin ve tedrici tasfiyesine aynı anda karar verebilir. Bu durumda, öncelikli olarak Yönetmeliğin tazmine ilişkin hükümleri uygulanır.

(3) Haklarında tedrici tasfiye kararı verilen yatırım kuruluşlarının tedrici tasfiye işlemleri YTM tarafından yürütülür.

(4) Tedrici tasfiyenin amacı, tedrici tasfiyesine karar verilen yatırım kuruluşlarının malvarlığını aynen veya nakde çevirmek suretiyle elde edilen bedeli tahsis ederek, tazmin sürecinde yatırımcıların tazmin edilmeyen bakiye alacakları ile YTM'nin yatırımcılara halef olmasından kaynaklanan alacaklarının ödenmesidir. Tedricî tasfiye karar ve işlemlerinde; 13/1/2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu, 9/6/1932 tarihli ve 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu ve diğer mevzuatın tasfiye ile ilgili hükümleri uygulanmaz.

(5) Yatırım kuruluşları hakkında verilen tedrici tasfiye kararları, bu kararların alındığı gün Kurul tarafından 5 inci maddenin üçüncü fıkrasında sayılan kurumlara bildirilir ve söz konusu tedrici tasfiye kararı YTM tarafından 32 nci madde çerçevesinde ilan edilir.

Yasal organların durumu

MADDE 21 – (1) Tedrici tasfiye kararı verildikten sonra, yatırım kuruluşunun yasal organlarının görev ve yetkileri, tasfiye sonuçlanıncaya kadar YTM tarafından yerine getirilir. Tedrici tasfiyenin sonuçlandığının ilan edildiği tarihte başkaca bir işleme gerek kalmaksızın, yatırım kuruluşunun tedrici tasfiye kararı tarihinden önceki yasal organları görev ve yetkilerini yeniden üstlenirler. Yapılan işlemlerden tescili gerekli olanlar, YTM'nin talebi üzerine harca tabi olmaksızın tescil ve ilan olunur.

Malvarlığının korunması

MADDE 22 – (1) Hakkında tedrici tasfiye kararı alınan yatırım kuruluşlarının malvarlıkları, yetkinin kaldırılmasına ilişkin Kurul kararının alındığı tarihten itibaren tedrici tasfiye işlemlerinin tamamlandığı ilan edilinceye; tedrici tasfiyeyi takiben veya doğrudan iflas talebinde bulunulması halinde, iflas talebinin mahkemece esastan karara bağlanmasına kadar, Kurul ve tedrici tasfiye çerçevesinde YTM tarafından yapılacak işlemler hariç, devredilemez, rehnedilemez, teminat gösterilemez, tedbir konulamaz, haczedilemez. Bunlar hakkında yapılmış olan tüm hacizler ve uygulanmış tüm ihtiyati tedbirler düşer ve tüm icra ve iflas takipleri kendiliğinden durur, bir takip muamelesi ile kesilebilen zamanaşımı ve hak düşüren müddetler işlemez.

(2) Tedrici tasfiye kararı, YTM tarafından hakkında tedrici tasfiye kararı verilen kuruluşun malvarlığına dahil menkul ve gayrimenkul malların öğrenilmesini takiben derhal, bu malların kayıtlı bulunduğu tapu dairelerine, trafik şube müdürlüklerine, kuruluşun hesabının bulunduğu bankalar ve diğer mali kuruluşlara, kuruluş hakkında icra takibi varsa ilgili icra dairelerine, dava varsa ilgili mahkemelere ve ilgili diğer kuruluşlara yazılı olarak bildirilir.

(3) Hakkında tedrici tasfiye kararı verilen yatırım kuruluşunun bütün ödemeleri durur ve tüm malvarlığı üzerinde sadece YTM tarafından tasarruf edilebilir. Yatırım kuruluşuna yapılan tüm ödemeler sadece YTM'ye yapılır ve YTM'ye yapılan ödemeler dışındaki ödemeler borcu sona erdirmez. Yatırım kuruluşunun MKK nezdindeki müşteri hesaplarında bu müşteriler tarafından tesis edilmiş blokajlar YTM'nin talebi üzerine MKK tarafından kaldırılır.

Portföylerin yönetiminin devri ve bağımsız denetim yükümlülüğü

MADDE 23 – (1) Haklarında tedrici tasfiye kararı verilen yatırım kuruluşlarının yönettiği portföylerin yönetiminin, bir başka kuruluşa devrine Kurulca karar verilebilir.

(2) Hakkında tedrici tasfiye kararı verilen yatırım kuruluşunun, Kurulun farklı bir kararı olmadıkça, sermaye piyasası mevzuatından kaynaklanan bağımsız denetim yükümlülüğü sona erer. Bağımsız denetim ve uzmanlık gerektiren nitelikteki sair hizmetlere ilişkin yatırım kuruluşunun mevcut sözleşmeleri feshedilerek Kurula bilgi verilir. Tedrici tasfiye amaç ve süresi ile sınırlı olmak üzere yatırım kuruluşunun adına YTM tarafından yeni sözleşmeler akdedilebilir.

Koruma tedbirleri

MADDE 24 – (1) YTM, gecikmeksizin, tazmin kararı ile birlikte hakkında tedrici tasfiye kararı alınan yatırım kuruluşunun yönetim ve denetimini doğrudan veya dolaylı olarak, tek başına veya birlikte elinde bulunduran ortakları ile tüzel kişi ortaklarının sermayesinin yüzde beşinden fazlasına sahip gerçek kişi pay sahiplerinin kendilerine, eşlerine ve velayet altındaki çocuklarına ait taşınmaz mal ve iştiraklerini, haczi caiz olan taşınır mal, hak ve alacaklarını ve menkul kıymetlerini ve her türlü kazanç ve gelirlerini; ayrıca, tedrici tasfiye kararının ilanından önceki iki yıl içinde ivazlı veya ivazsız olarak iktisap ettikleri veya devrettikleri taşınmaz mal, haczi caiz taşınır mal, hak, alacak ve menkul değerleri gösterir birer mal beyannamesi vermelerini ister. Söz konusu mal beyannamesinin, YTM talebinin ilgililere tebliğ edilmesini takip eden en geç yedi gün içinde YTM'ye verilmesi zorunludur. Bu mal beyanının hüküm ve sonuçları hakkında 2004 sayılı İcra ve İflas Kanununun ilgili hükümleri geçerlidir.

(2) YTM, yönetim ve denetimini doğrudan veya dolaylı olarak, tek başına veya birlikte elinde bulunduran ortaklarının malvarlıkları üzerine teminat aranmaksızın ihtiyati tedbir, ihtiyati haciz kararları ile ilgililerin yurt dışına çıkış yasağı dâhil olmak üzere alacaklıların menfaati için zorunlu olan her türlü muhafaza tedbirinin alınmasını ilgili mahkemeden istemeye yetkilidir.

(3) İkinci fıkra hükümleri çerçevesinde alınan tedbir ve haciz kararlarından itibaren altı ay içinde dava açılmaması veya icra veya iflas takibinde bulunulmaması halinde bu kararlar kendiliğinden ortadan kalkar.

(4) 2004 sayılı İcra ve İflas Kanununun 278, 279 ve 280 inci maddelerinde yazılı hallerin varlığı halinde, aciz vesikası ibrazına gerek olmaksızın YTM tarafından iptal davası açılabilir.

Malvarlığının tespiti

MADDE 25 – (1) YTM, yatırım kuruluşunun aktif ve pasifini tespit eder. İlgililerin tedrici tasfiye kararının verilmesinden sonra vadesi gelen sözleşmelerinden doğan hak ve borçları da vadeleri itibarıyla belirlenir. İlgili mevzuat uyarınca verilmiş teminatlar da aktifin hesabında dikkate alınır.

(2) YTM, tasfiye kapsamında yer alan gerçek hak sahiplerini ve bunların alacak ve borç tutarlarını tazmin sürecinde elde edilen bilgi ve belgelere dayanarak tespit eder.

(3) YTM'nin, yatırımcıların tazmini dolayısıyla yatırımcılara halef olmasından kaynaklanan alacakları ile tasfiye giderleri de aktif ve pasifin tespitinde YTM alacağı olarak dikkate alınır.

(4) Tedrici tasfiye kararını takiben ilgili mevzuat uyarınca verilmiş teminatlar, YTM'nin talebi üzerine ilgili kuruluş tarafından on iş günü içinde nakde çevrilerek YTM'ye ödenir. Ancak, tedrici tasfiye kararının alındığı tarih itibarıyla, ilgili mevzuat uyarınca yatırım kuruluşlarının borsalar ve takas kuruluşu nezdinde bulunan teminatları; incelemesi devam eden uyuşmazlıklara konu yatırımcı alacaklarının cari tutarı ilgili borsa veya takas kuruluşu tarafından bloke edilmek suretiyle YTM'ye devredilir.

Nakde çevirme esasları

MADDE 26 – (1) Tedrici tasfiye kapsamındaki yatırım kuruluşunun malvarlığına dahil sermaye piyasası araçlarından, 13 üncü maddenin ikinci fıkrası saklı kalmak üzere, borsalar ve teşkilatlanmış diğer piyasalarda işlem görenler ilgili borsa ya da teşkilatlanmış piyasada, borsalar ve teşkilatlanmış diğer piyasalarda işlem görmeyenler ise rayiç bedel üzerinden satılır.

(2) Sermaye piyasası araçları dışında kalan menkul ve gayrimenkullerin paraya çevrilmesine ilişkin esaslar Kurulun uygun görüşü alınmak suretiyle YTM tarafından belirlenir.

(3) Kurul, YTM, MKK, BİAŞ ve Takasbank'ın personeli ile bunların eşleri, üçüncü derece dâhil kan ve kayın hısımları ve bunlarla doğrudan veya dolaylı ilişkide bulunan kişiler, ilgili mevzuat hükümleri saklı kalmak kaydıyla, borsalar ve teşkilatlanmış diğer piyasalarda yapılan satışlar hariç, diğer satışlardan alım yapamazlar.

Alacakların tahsili

MADDE 27 – (1) Vadesi gelmiş alacakların tahsili ve varsa ipoteklerin paraya çevrilmesi için yasal işlemler YTM tarafından yapılır. Vadesi gelmemiş alacaklar için kural olarak vade beklenir. Ancak karşılıklı anlaşma yoluyla vadeden önce tahsil mümkündür.

(2) Tahsil işlemlerinin tasfiyenin gecikmesine neden olacağı anlaşıldığı takdirde, tahsilat sonucu beklenmeksizin mevcutların dağıtım işlemleri yapılır.

Tasfiye bakiyesi ve dağıtım listesi

MADDE 28 – (1) Tasfiye halindeki yatırım kuruluşunun nakit ve YTM tarafından nakde çevrilen malvarlığı tasfiye bakiyesini oluşturur. Tasfiye bakiyesi, tazmin sürecinde alacağının tamamı karşılanamayan hak sahiplerinin kalan alacakları, kamu alacakları, YTM'nin alacakları ile varsa diğer alacaklıların alacaklarının ödenmesinde kullanılır.

(2) Yatırım kuruluşu malvarlığının nakde çevrilmesini takiben, yatırımcıların tazmin edilmeyen alacaklarını gösteren bir dağıtım listesi hazırlanır. Bu listenin temin edilebileceği yerler, yapılacak ödemelerin esasları ile ödemelerin yapılacağı tarih ve yerler, 32 nci madde çerçevesinde ilan edilir.

Tasfiye bakiyesinin dağıtım esasları

MADDE 29 – (1) Tasfiye bakiyesi yatırımcı alacaklarının ödenmesinde kullanılır. Bakiye, bu alacakların tamamının karşılanmasına yetmezse; ödemeler, tasfiye bakiyesinin söz konusu alacaklar toplamına bölünmesi suretiyle bulunacak oran dikkate alınarak garameten yapılır.

(2) İhtilaf konusu alacaklar için yapılacak ödemelerde kesinleşmiş yargı kararları esas alınır. Ancak 12 nci maddenin birinci fıkrası kapsamında YTM'ye bildirilmiş davalara konu alacakların bulunması halinde bunlar da toplam yatırımcı alacaklarının hesaplanmasında dikkate alınır. Bakiyeden bu alacaklara karşılık gelen kısım yargı kararının kesinleşmesine kadar bloke edilir. Birinci fıkra kapsamında garameten ödeme yapılacak ise yatırımcıya düşen oransal tutarın sadece uyuşmazlığa konu olanı kadar bloke edilir.

(3) Yatırımcı alacakları tamamen karşılandıktan sonra artan kısımdan, öncelikle garameten kamu alacakları ve kalandan YTM'nin Kanunun 85 inci madde kapsamında yaptığı ödemeler ve tasfiye giderleri nedeniyle doğan alacakları ödenir. Bakiye, işçi alacakları dâhil diğer alacaklılara tahsis edilir. YTM alacağına tazmin ödemelerinin yapıldığı günden itibaren, tasfiye giderlerine ise giderin yapıldığı tarihten itibaren 4/12/1984 tarihli ve 3095 sayılı Kanuni Faiz ve Temerrüt Faizine İlişkin Kanunun 2 nci maddesi uyarınca kanuni temerrüt faizi yürütülür.

Tedrici tasfiyenin kapanması ve iflas talebi

MADDE 30 – (1) Kurul, YTM'nin başvurusu üzerine tedrici tasfiyenin kapatılmasına karar verir. Haklarında tedrici tasfiye kararı verilenlerin aktiflerinin, tasfiyenin amacı kapsamındaki hak sahiplerinin alacaklarını, tazmin kapsamında yapılan ödemeleri ve tasfiye giderlerini karşılamaya yetmediğinin tespiti halinde YTM, Kurulun uygun görüşü ile 24 üncü maddenin birinci fıkrasında belirtilen kişilerin iflasını da isteyebilir. Söz konusu keyfiyet 32 nci madde çerçevesinde ilan edilir ve 5 inci maddede sayılan kurumlara bildirilir.

(2) Alacaklılar cetvelinde görünen hak sahiplerine, talep etmeleri halinde, YTM tarafından tasfiyenin kendileri ile ilgili sonuçlarını gösterir bir belge verilir.

Tasfiye giderleri

MADDE 31 – (1) Tedrici tasfiye işlemlerinin yürütülmesi nedeniyle yapılan giderler, sözleşmelerde yatırım kuruluşunun taraf olması şartı aranmaksızın doğrudan YTM malvarlığından yapılır ve tasfiye bakiyesinden YTM'ye yapılacak ödemelerde YTM alacağının tespitinde tedrici tasfiye gideri olarak dikkate alınır.

İlan esasları

MADDE 32 – (1) Bu Yönetmelik çerçevesinde yapılması gereken ilanlar, YTM tarafından ülke çapında günlük olarak yayımlanan en az 2 gazete ve Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi ile KAP ve YTM tarafından uygun görülen diğer yerlerde yapılır. İlanın şekli ve içeriği YTM tarafından belirlenir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM
Geçici ve Son Hükümler

Geçiş hükmü

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) Kanunun geçici 4 üncü maddesi uyarınca, Kanunun yayımı tarihinden önce tedrici tasfiyesine başlanmış olan kurumların tasfiyelerine ilişkin iş ve işlemler 21/6/2001 tarihli ve 24439 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Aracı Kurumların Tedrici Tasfiye Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik hükümleri çerçevesinde MKK tarafından yürütülür. Bu işlemler Kanunun 86 ncı maddesinin altıncı fıkrası uyarınca harçtan ve damga vergisinden müstesnadır.

Yürürlük
MADDE 33 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme
MADDE 34 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Sermaye Piyasası Kurulu yürütür.